

SỬ DỤNG “HỒ SƠ DANH NHÂN VĂN HÓA NGUYỄN TRÃI” TRONG DẠY HỌC LỊCH SỬ Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

Nguyễn Mạnh Hương*, Lê Thị Hiếu Ngân**, Nguyễn Phan Minh Hiền***, Phạm Hoàng Anh Phương***,
Trịnh Thanh Hà***, Hoàng Thị Hương****
*, ** Khoa Lịch sử, Trường ĐHSP Hà Nội
*** Sinh viên, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội
**** Trường THPT Lê Quý Đôn, Thành phố Hải Phòng
Email: nmhuongsphn@gmail.com

Tóm tắt: Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam nhấn mạnh mục tiêu bảo đảm 100% học sinh được tiếp cận giáo dục về di sản văn hóa nói chung và các danh nhân văn hóa dân tộc nói riêng. Nguyễn Trãi có vai trò đặc biệt quan trọng trong tiến trình phát triển văn hóa dân tộc và nhân loại, ông được UNESCO vinh danh là Danh nhân văn hóa thế giới (1980). Việc khai thác sử liệu về danh nhân văn hóa thế giới Nguyễn Trãi để tổ chức dạy học trong môn Lịch sử ở trường trung học phổ thông không chỉ góp phần nâng cao nhận thức của học sinh về giá trị văn hóa, mà còn thúc đẩy khả năng liên hệ, vận dụng tri thức vào thực tiễn đời sống.

Từ khóa: danh nhân văn hóa, Nguyễn Trãi, hồ sơ danh nhân, UNESCO, dạy học lịch sử.

USING THE “PROFILE OF WORLD CULTURAL FIGURE NGUYEN TRAI” IN TEACHING HISTORY AT UPPER SECONDARY SCHOOLS

Abstract: Resolution No. 80-NQ/TW of the Politburo on the development of Vietnamese culture emphasizes the objective of ensuring that 100% of students have access to education on cultural heritage in general and national cultural figures in particular. Nguyen Trai holds a particularly significant position in the development of both national and world culture, and was recognized by UNESCO as a World Cultural Figure in 1980. Organizing the teaching of the world cultural figure Nguyen Trai in History at upper secondary schools not only enhances students' awareness of cultural values but also promotes their ability to make connections and apply knowledge to real-life contexts.

Keywords: Cultural figures, Nguyen Trai, cultural figure profile, UNESCO, History teaching.

Nhận bài: 10/03/2026

Phản biện: 20/04/2026

Duyệt đăng: 23/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Bước vào công cuộc Đổi mới, đặc biệt là bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện nền giáo dục Việt Nam hiện nay, Đảng và Nhà nước rất quan tâm đến việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc. Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam đã nhấn mạnh mục tiêu đến năm 2030 bảo đảm 100% học sinh, học viên, sinh viên trong hệ thống giáo dục quốc dân được tiếp cận, tham gia hiệu quả và thường xuyên các hoạt động giáo dục di sản văn hóa. Đây là định hướng quan trọng, thể hiện xu thế tăng cường gắn kết giữa giáo dục lịch sử – văn hóa với việc hình thành giá trị và năng lực cho người học.

Trong dạy học lịch sử, vấn đề giáo dục học sinh thông qua các danh nhân văn hóa có ý nghĩa đặc biệt, vì “danh nhân” là những hình tượng tiêu biểu kết tinh giá trị lịch sử, văn hóa và tinh thần dân tộc. Thông qua việc tìm hiểu cuộc đời, sự nghiệp và đóng góp của các danh nhân, học sinh không chỉ tiếp nhận tri thức lịch sử một cách sinh động mà còn được bồi dưỡng lòng tự hào dân tộc, ý thức trách nhiệm và thái độ trân trọng di sản văn hóa. Trong số các danh nhân của Việt Nam, Nguyễn Trãi không chỉ là nhà chính trị, nhà quân sự, nhà tư tưởng lớn mà còn là nhà văn hóa kiệt xuất, làm rạng danh lịch sử dân tộc và nhân loại.

Chương trình Giáo dục phổ thông và Chương trình môn Lịch sử ở lớp 10 và 11 hiện nay có nhiều chủ đề, bài học gắn với danh nhân Nguyễn Trãi cần được khai thác để tổ chức các hoạt động giáo dục. Để hỗ trợ giáo viên và học sinh dạy học những nội dung lịch sử gắn với danh nhân, chúng tôi thực hiện dự án “Xây dựng và sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa được UNESCO vinh danh” phục vụ giáo dục phổ thông thời kì chuyển đổi số” và công bố trên các nền tảng phục vụ công chúng. Bài viết này, chúng tôi giới thiệu và chia sẻ việc sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong dạy học lịch sử ở trường THPT, là một phần của dự án nghiên cứu về nâng cao dạy học lịch sử trong thời đại số.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Quan niệm về sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong dạy học lịch sử

Theo Từ điển Tiếng Việt (Hoàng Phê chủ biên), “danh nhân là người có danh tiếng”. Trong Hán – Việt tự điển, Đào Duy Anh khẳng định “Danh nhân là người có tiếng được nhiều người biết”, tiếng ở đây là tiếng tốt, tiếng thơm, là tài giỏi; cũng như danh tướng là tướng giỏi. Danh nhân văn hóa Việt Nam là những con người kiệt xuất, được nhân dân, Đảng và Nhà nước Việt Nam thừa

nhận và tôn vinh với những đóng góp to lớn góp phần định hình và phát triển văn hóa dân tộc.

Ở phạm vi rộng hơn, danh nhân văn hóa Việt Nam được UNESCO vinh danh là những cá nhân tiêu biểu, hội tụ những giá trị nhân văn cao đẹp và có đóng góp vượt phạm vi quốc gia, góp phần làm giàu di sản văn hóa nhân loại, những đóng góp ấy được cộng đồng quốc tế ghi nhận và tôn vinh. Để được UNESCO vinh danh, các danh nhân phải trải qua quá trình lập hồ sơ khoa học do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp cùng các bộ, ngành liên quan và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh và Thủ tướng Chính phủ phê duyệt trước khi trình lên UNESCO xem xét. Tiêu biểu là Nguyễn Trãi được UNESCO công nhận là “Danh nhân văn hóa thế giới, nhà quân sự lỗi lạc, nhà chính trị thiên tài” thông qua nghị quyết kỉ niệm 600 năm ngày sinh của ông vào năm 1980.

Từ cách tiếp cận trên, có thể hiểu “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” là hệ thống tư liệu được xây dựng một cách khoa học và có hệ thống về thân thế, sự nghiệp, tư tưởng, những đóng góp lịch sử – văn hóa cũng như giá trị di sản của Nguyễn Trãi. Hồ sơ này bao gồm các thông tin cơ bản như tiểu sử, quá trình hoạt động, đóng góp nổi bật của danh nhân đối với dân tộc và thế giới. Trong môi trường số hóa, hồ sơ có thể được tích hợp dưới nhiều hình thức như văn bản, hình ảnh, video, mô hình 3D, mã QR hoặc liên kết học liệu số nhằm tăng khả năng khai thác và tương tác của người học.

Như vậy, sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong dạy học lịch sử được hiểu là quá trình giáo viên và học sinh khai thác hệ thống tư liệu số về Nguyễn Trãi như một học liệu

phục vụ hoạt động dạy và học. Việc sử dụng hồ sơ không chỉ nhằm cung cấp kiến thức về nhân vật lịch sử mà còn góp phần phát triển năng lực nhận thức lịch sử, tư duy phân tích, khả năng tự học và bồi dưỡng lòng tự hào dân tộc cho học sinh thông qua các hoạt động học tập trực quan, trải nghiệm và ứng dụng công nghệ số.

2.2. Nội dung về danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi có thể khai thác trong dạy học lịch sử ở trường THPT

2.2.1. Khái quát về nội dung danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi có thể khai thác trong dạy học lịch sử ở trường THPT

Nguyễn Trãi (1380 – 1442), hiệu là Úc Trai, quê ở Chi Ngại, huyện Phượng Sơn, lộ Lạng Giang (nay thuộc Chí Linh, Hải Phòng), sống trong giai đoạn lịch sử nhiều biến động chính trị lớn của Đại Việt. Ông trải qua cuối triều Trần suy yếu, thời cải cách ngăn ngui của Hồ Quý Ly, và thời kỳ bị Nhà Minh đô hộ. Sau đó là thời khởi nghĩa chống Minh và giành độc lập do Lê Lợi lãnh đạo, ông chứng kiến 15 năm đầu triều Nhà Lê sơ với nhiều biến động xã hội sau chiến tranh. Nguyễn Trãi giữ vị trí đặc biệt quan trọng, là nhịp cầu nối giữa truyền thống và hiện đại, giữa tư tưởng dân tộc và tinh thần nhân văn quốc tế. Trong Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 (sửa đổi, bổ sung 2022) nội dung về danh nhân văn hóa thế giới Nguyễn Trãi được tích hợp vào nhiều môn học và hoạt động giáo dục nhà trường. Chúng tôi giới thiệu kiến thức cơ bản về danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi liên quan Chương trình môn Lịch sử ở trường THPT và các môn học có thể khai thác để tổ chức hoạt động giáo dục.

Nội dung cơ bản	Lớp/Bài học theo chương trình GDPT	Hoạt động trải nghiệm/Ngoại khóa
1. Danh nhân: Nguyễn Trãi (1380 – 1442) 2. Quê hương, bản quán: Chi Ngại, huyện Phượng Sơn, lộ Lạng Giang (nay là phường Trần Hưng Đạo, Thành phố Hải Phòng) 3. Danh hiệu, năm vinh danh: Danh nhân văn hóa thế giới (1980) 4. Đóng góp nổi bật/ Di sản để lại - Nhà tham mưu chiến lược quân sự cuộc khởi nghĩa Lam Sơn. - Tác giả tác phẩm Bình Ngô đại cáo – áng thiên cổ hùng văn. - Nguyễn Trãi đã để lại nhiều tác phẩm văn học cả chữ Hán và chữ Nôm: Quân trung từ mệnh tập, Lam Sơn thực lục, Dư địa chí, Úc trai thi tập,	Lớp 7 – Bài 9. Khởi nghĩa Lam Sơn	Tham quan Bảo tàng Lịch sử Quốc gia, tìm hiểu về dòng học Nguyễn Trãi tại Nhị Khê (Hà Nội).

	Lớp 11 – Bài 8. Một số cuộc khởi nghĩa và chiến tranh giải phóng dân tộc trong lịch sử Việt Nam (từ thế kỉ III TCN đến cuối thế kỉ XIX)	Tổ chức dạ hội lịch sử về Khởi nghĩa Lam Sơn (1418 – 1427)
	Lớp 11 – Chuyên đề 3. Danh nhân trong Lịch sử Việt Nam	Hành trình về cội nguồn: Khu du tích Côn Sơn – Kiếp Bạc; tìm hiểu tiêu chí UNESCO vinh danh danh nhân.

2.2.2. Giới thiệu website “Tinh hoa Việt” về danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi

Website “Tinh hoa Việt” (<https://vietnamfigures.netlify.app>) được nhóm tác giả xây dựng như một kho học liệu số nhằm giới thiệu và lan tỏa giá trị của các danh nhân văn hóa tiêu biểu của dân tộc Việt Nam như Chu Văn An, Nguyễn Trãi, Lê Hữu Trác,... Website hướng tới mục tiêu hỗ trợ dạy học nhằm nâng cao hứng thú, hiệu quả học tập cho học sinh.

Về cấu trúc, website được tổ chức theo hướng khoa học và thuận tiện trong khai thác thông tin. Trang chủ đóng vai trò là trung tâm điều hướng, giới thiệu khái quát về mục tiêu xây dựng website

và hệ thống các danh mục nhân vật lịch sử. Từ đây, người dùng có thể truy cập nhanh vào từng danh nhân thông qua các chuyên mục riêng biệt được sắp xếp trực quan và logic. Mỗi chuyên mục được xây dựng như một “hồ sơ số” về nhân vật, tích hợp đồng thời nhiều loại hình tư liệu khác nhau nhằm tạo nên môi trường học tập đa phương tiện.

Trong đó, một trong những nội dung trung tâm và được xây dựng chi tiết nhất là “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi”. Trước hết, website cung cấp infographic khái quát về danh nhân, giúp người học dễ dàng hình dung các thông tin cốt lõi liên quan đến thân thế, thời đại và những đóng góp tiêu biểu của nhân vật.

Hình 1. Infographic về danh nhân Nguyễn Trãi

Bên cạnh đó là hệ thống thông tin văn bản được trình bày theo từng nội dung như tiểu sử, bối cảnh lịch sử, cuộc đời, sự nghiệp - hoạt động và quá trình vinh danh đối với danh nhân Nguyễn Trãi. Nội dung được trình bày ngắn gọn, có tính

hệ thống, phù hợp với đối tượng học sinh trung học phổ thông.

Ngoài chức năng cung cấp tri thức, website còn chú trọng tăng cường tính tương tác và trải nghiệm học tập cho người dùng. Hệ thống trò

chơi học tập được thiết kế trên Canva cùng các câu hỏi trắc nghiệm đúng – sai giúp học sinh củng cố kiến thức một cách trực quan và sinh động.

Đặc biệt, website còn tích hợp liên kết với Gemini AI, cho phép người dùng đặt câu hỏi và trao đổi các nội dung liên quan đến nhân vật lịch sử. Việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo không chỉ hỗ trợ mở rộng kiến thức mà còn góp phần cá nhân hóa hoạt động học tập, nâng cao khả năng tự học và khám phá lịch sử của học sinh.

Về giao diện, website được thiết kế theo phong cách hiện đại, trực quan và thân thiện với người dùng. Bố cục các chuyên mục được sắp xếp rõ ràng, kết hợp hài hòa giữa văn bản, hình ảnh và màu sắc nhằm tạo cảm giác dễ tiếp cận và tăng tính thẩm mỹ. Hệ thống điều hướng được tối ưu hóa giúp người dùng dễ dàng thao tác và truy cập thông tin trên nhiều thiết bị khác nhau như máy tính, máy tính bảng và điện thoại thông minh. Sự kết hợp giữa cấu trúc khoa học, nội dung đa dạng và công nghệ tương tác đã góp phần đưa “Tinh hoa Việt” trở thành một học liệu số có giá trị trong dạy học Lịch sử ở trường phổ thông hiện nay.

2.3. Phương pháp sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong dạy học lịch sử ở trường trung học phổ thông

Việc sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” cần được tổ chức theo một quy trình rõ ràng, bảo đảm tính khoa học, tính khả thi và khả năng phát huy vai trò của học sinh trong quá trình nhận thức lịch sử. Trong bối cảnh Chương trình giáo dục phổ thông 2018 (sửa đổi, bổ sung 2022) nhấn mạnh định hướng phát triển phẩm chất, năng lực

người học, việc khai thác học liệu số nói chung và “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” nói riêng cần được đặt trong logic của phương pháp dạy học hiện đại.

2.3.1. Sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong hoạt động khởi động

Hoạt động khởi động là hoạt động đầu tiên trong chuỗi các hoạt động của một tiết học, nhằm gợi mở những kiến thức bài học mới hoặc kiểm tra lại một số kiến thức bài cũ, trong đó học sinh trực tiếp tham gia vào hoạt động dưới sự hướng dẫn của giáo viên góp phần tạo hứng thú, lôi cuốn học sinh vào bài học.

“Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” được thiết kế nhằm hỗ trợ giáo viên trong việc tổ chức hoạt động khởi động một cách sinh động và hiệu quả. Thông qua việc khai thác các tư liệu phong phú về cuộc đời, sự nghiệp và những đóng góp to lớn của Nguyễn Trãi đối với lịch sử và văn hóa dân tộc, giáo viên có thể tạo ra những tình huống học tập hấp dẫn, khơi gợi sự tò mò và hứng thú ban đầu cho học sinh.

Ví dụ, trong dạy Bài 15. Một số thành tựu của văn minh Đại Việt (Lịch sử 10), giáo viên tổ chức cho học sinh tham gia trò chơi giải mã danh nhân nhằm tạo hứng thú và tâm thế cho học sinh trước khi vào bài học, quy trình tổ chức với 4 bước như sau:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: GV tổ chức trò chơi giải mã danh nhân, chia lớp thành 2 đội, sau khi nghe gợi ý, các đội thi bấm chuông giành quyền trả lời, đội nào bấm chuông trước sẽ giành quyền trả lời.

Gợi ý	Bức tranh bí ẩn
<p><i>Gợi ý 1:</i> Tác phẩm bất hủ được coi là “Bản tuyên ngôn độc lập thứ hai của dân tộc Việt Nam”, khẳng định chủ quyền và nền văn hiến lâu đời của Đại Việt. → Bình Ngô Đại Cáo</p> <p><i>Gợi ý 2:</i> Bài thơ: “Côn Sơn suối chảy rì rầm / Ta nghe như tiếng đàn cầm bên tai.”. Em hãy cho biết địa danh được nhắc đến trong đoạn thơ trên ở tỉnh/thành phố nào? → TP. Hải Phòng</p> <p><i>Gợi ý 3:</i> Năm 1980, tổ chức nào đã vinh danh Nguyễn Trãi là Danh nhân văn hóa thế giới nhân kỷ niệm 600 năm ngày sinh của ông? → UNESCO</p>	

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ: GV chiếu lần lượt các gợi ý, hai đội thi tham gia trò chơi. GV hướng dẫn, hỗ trợ, giải đáp (nếu có).

Bước 3: Báo cáo, thảo luận: Đại diện đội thi trả lời câu hỏi. GV công bố kết quả, nếu đội bạn trả lời sai thì GV mời đội còn lại trả lời.

Bước 4: Kết luận, dẫn dắt: GV công bố đội thắng cuộc và dẫn dắt vào bài mới.

2.3.2. Sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong hoạt động hình thành kiến thức mới

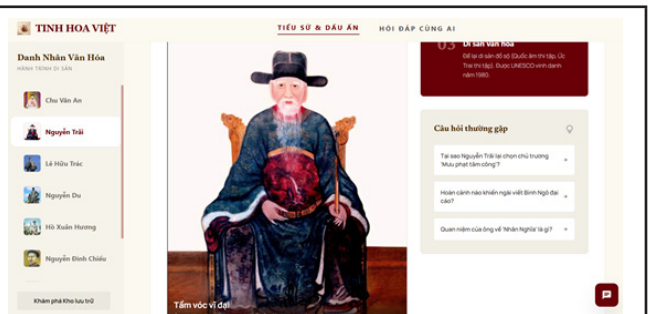
“Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” không chỉ là nguồn học liệu mang tính biểu tượng về trí tuệ và tâm hồn dân tộc, mà còn là không gian văn hóa đa chiều cho GV, HS khai thác. Trong quá trình dạy học, hồ sơ được sử dụng trong dạy học hình thành kiến thức mới giúp học sinh thực hiện nhiệm vụ học tập để chiếm lĩnh tri thức lịch sử

thông qua việc thực hiện các nhiệm vụ học tập mà giáo viên giao. Hồ sơ không chỉ là nguồn học liệu phong phú và đáng tin cậy, còn tích hợp nhiều công cụ dạy học hiện đại, đồng thời giới thiệu các nền tảng số hữu ích, góp phần nâng cao năng lực số cho giáo viên và học sinh.

Dạy học về nội dung Khởi nghĩa Lam Sơn (1418 – 1427) thuộc bài 8. Một số cuộc khởi nghĩa và chiến tranh giải phóng trong lịch sử Việt Nam (từ thế kỉ III TCN đến cuối thế kỉ XIX), môn Lịch sử 11, giáo viên tổ chức hoạt động đóng vai mảnh ghép lịch sử với 4 bước như sau:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

- GV chia lớp thành 3 nhóm thực hiện nhiệm vụ học tập dự án với các nhiệm vụ sau: Nhóm 1: đóng vai nhà ngoại giao nghiên cứu hồ sơ về các bức thư dụ hàm tướng nhà Minh; Nhóm 2: đóng vai nhà văn hóa nghiên cứu đóng góp của Nguyễn Trãi cho ngôn ngữ, văn học; Nhóm 3: đóng vai là nhà tư tưởng triết lí lấy dân làm gốc.
- GV cho học sinh thực hiện ở nhà và chuẩn bị báo cáo.

Giao diện phần Tiểu sử và dấu ấn danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi

- GV giới thiệu website “Hồ sơ danh nhân văn hóa thể giới Nguyễn Trãi với đường link: <https://vietnamfigures.netlify.app/detail.html?id=nguyen-trai>

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ: HS truy cập vào website theo địa chỉ GV cung cấp, kết hợp tìm hiểu SGK, các nguồn tư liệu khác, thực hiện nhiệm vụ học tập tại nhà.

- Các thành viên trong nhóm tiến hành phân công rõ công việc, hoàn thiện sản phẩm theo yêu cầu được giao. GV hỗ trợ (nếu có).

Bước 3: Báo cáo, thảo luận: Trong tiết học, GV mời các nhóm tiến hành báo cáo theo trình tự được phân công. Các nhóm còn lại tiến hành theo dõi, nhận xét theo kĩ thuật 3-2-1.

Bước 4: Kết luận, nhận định: GV dùng Infographic về danh nhân Nguyễn Trãi để chuẩn hóa kiến thức. GV mở rộng.

2.3.3. Sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong hoạt động luyện tập

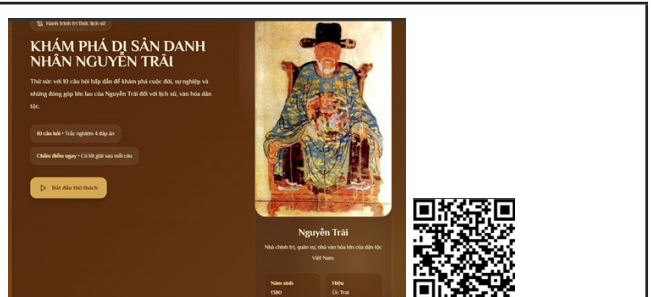
Nhằm củng cố kiến thức đã học cho học sinh và liên hệ thực tiễn cuộc sống, giáo viên tổ chức hoạt động luyện tập với các trò chơi được xây dựng trên website “với đường link: <https://vietnamfigures.netlify.app/detail.html?id=nguyen-trai>.

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: GV tổ chức cho HS quét mã QR trò chơi Khám phá di sản danh nhân Nguyễn Trãi trên website, nhằm củng cố kiến thức đã học cho HS.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ: HS thực hiện làm việc cá nhân, tham gia trò chơi.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận: HS tham gia trò chơi và nộp kết quả lên padlet do GV cung cấp.

Bước 4: Kết luận, nhận định: GV tuyên dương top 3 học sinh có kết quả cao nhất.

Hình 2. Giao diện trò chơi Khám phá di sản danh nhân Nguyễn Trãi. Quét mã QR tham gia trò chơi

2.3.4. Sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” trong hoạt động vận dụng – mở rộng

Hoạt động vận dụng – mở rộng góp phần giúp học sinh vận dụng các kiến thức lịch sử đã học để giải quyết các vấn đề, tình huống trong cuộc sống, từ đó nâng cao nhận thức của học sinh về bảo tồn và phát huy giá trị di sản của danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi. “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” cung cấp các hoạt động thiết kế poster, sơ đồ tư duy về đóng góp của danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi trong lịch sử dân tộc.

Ví dụ, trong dạy học chuyên đề 3. Những danh nhân trong lịch sử Việt Nam được UNESCO vinh danh, giáo viên có thể giao cho học sinh thiết kế sản phẩm học tập giới thiệu về danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi theo 4 bước sau:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ: HS về nhà tìm hiểu những di sản của danh nhân Nguyễn Trãi và trả lời câu hỏi: Liên hệ thực tiễn vì sao Nguyễn Trãi được UNESCO tôn vinh danh nhân văn hóa thế giới? Vì sao Nguyễn Trãi được mang tên ở nhiều tuyến phố, trường học và được nhân dân xây dựng đền thờ tưởng nhớ?

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ: HS thực hiện làm việc cá nhân, hoàn thành sản phẩm theo nội dung GV yêu cầu.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận: HS nộp bài cho GV trên link Padlet của lớp.

Bước 4: Kết luận: GV tiến hành chỉnh sửa và kết luận, chuẩn hóa kiến thức.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh chuyển đổi số gắn với sự phát triển thiết bị công nghệ, việc xây dựng và sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Nguyễn Trãi” là một xu thế tất yếu trong đổi mới giáo dục. Đây không chỉ là nguồn học liệu số có giá trị mà còn là công cụ quan trọng góp phần đổi mới phương pháp dạy học theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực học sinh trong dạy học lịch sử và các môn học liên quan.

Việc tìm hiểu về Nguyễn Trãi mang ý nghĩa sâu sắc, thông qua cuộc đời và sự nghiệp của ông, học sinh không chỉ hiểu rõ hơn về giai đoạn lịch sử hào hùng của dân tộc, đặc biệt là vai trò trong Khởi nghĩa Lam Sơn, mà còn cảm nhận được tư tưởng nhân nghĩa, lòng yêu nước và tinh thần vì dân của một bậc anh hùng văn hóa. Hình tượng Nguyễn Trãi góp phần giáo dục học sinh về lý tưởng sống cao đẹp: đề cao chính nghĩa, tinh thần trách nhiệm với cộng đồng, ý chí vượt qua nghịch cảnh và khát vọng cống hiến cho đất nước. Từ đó, việc học không chỉ dừng lại ở tiếp nhận tri thức mà còn trở thành quá trình nuôi dưỡng nhân cách, hình thành những công dân có ý thức, trách nhiệm trong xã hội hiện đại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Chính trị (2026), *Nghị quyết số 80 – NQ/TW về phát triển văn hóa Việt Nam ban hành ngày 07/01/2026*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông: Chương trình tổng thể (Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 - 12 - 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*.
- Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022), *Chương trình Giáo dục phổ thông môn Lịch sử (Thông tư số 13/2022/TT-BGDĐT ngày 3/8/2022 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo)*.
- Nguyễn Mạnh Hương, Nguyễn Phan Minh Hiền và các tác giả (2026), *Xây dựng và sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa được UNESCO vinh danh” phục vụ giáo dục phổ thông thời kì chuyển đổi số*, Tạp chí Thiết bị giáo dục, tháng 2, số 347 (1), tr. 236-239.
- Nguyễn Mạnh Hương, Lê Thị Hiếu Ngân và các tác giả (2026), *Sử dụng “Hồ sơ danh nhân văn hóa Việt Nam được UNESCO vinh danh” trong giáo dục phổ thông thời kì chuyển đổi số*, Tạp chí Tâm lý – Giáo dục, tập 32 số 04 kì 1 (tháng 04/2026), tr.343 – 347.
- Đào Duy Anh (2005), *Hán - Việt tự điển*, Nxb Văn hóa Thông tin. Hà Nội.
- Hoàng Phê (2003), *Từ điển Tiếng Việt*, Nxb Đà Nẵng.
- Nguyễn Lăng Bình (Chủ biên) (2017), *Dạy và học tích cực một số phương pháp và kỹ thuật dạy học*, Nxb. Đại học Sư phạm, Hà Nội.
- Lã Nhâm Thìn (2025), *Nghiên cứu danh nhân thời trung đại: Trường hợp danh nhân Nguyễn Trãi*, Tạp chí Khoa học xã hội, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội, tập 70 (1), tr. 3-10. <https://doi.org/10.18173/2354-1067.2025-0001>